

Object:	Helyszínrajz árapasztó zsilipről
Museum:	Nagyatádi Kulturális és Sport Központ – Városi Múzeum Széchenyi tér 2. 7500 Nagyatád + 36 82 352 028
Collection:	Helytörténeti dokumentumtár
Inventory number:	NVM_T_96.1087

Description

1885-től a malmok létesítésének, valamint a meglévő malmok működtetésének feltételei megváltoztak. Megkezdődött az ország vízimalmainak összeírása, állapotuk, korszerűségük felmérése. További üzemeltetésükhöz szigorú engedélyeztetési rendszert vezettek be.

Kizárólag a kultúrmérnöki hivatal szakvéleménye és okleveles mérnöke által készített tervek alapján kezdődhettek meg a munkálatok. Ez magába foglalta a patakszabályozást, mederkotrást, árapasztó csatornák és zsilipek, fenékküszöbök létesítését, pangó vizek lecsapolását, a malom berendezéseinek korszerűsítését.

A Rinya vízrendszerén mintegy ötven vízimalom létesült és működött, ezek egy részét alulmások részét felülsapott vízikerek hajtotta.

Nagyatád területén bizonyíthatóan két vízimalom örölt ebben az időszakban:

Az ott évtizedekig dolgozó, később tulajdonos molnár család után Szollár-malomnak elkeresztelt, alulcsapott vízikerekkel hajtott malom Kiserdő területén állt. Építtetői a Czinderyek lehettek a 19. század elején. Amit biztosan tudhatunk, hogy a vízimalmok országos összeírása és korszerűsítése idején, 1905-ben Meller Manó tulajdona volt, 1911-ben már Lelbach Keresztélyé, akitől 1912-ben Szollár János és Ifj. Szollár József, a malom akkori molnárai vették meg a malmot és az egészen az államosításig a család tulajdonát képezte.

A helyszínrajzot Károlyi Sándor királyi kultúrmérnök készítette 1905-ben. A dokumentum tartalmazza a Rinya-patak kereszt- és hosszlevényének arányos ábráját, a régi árapasztó zsilip szakrajzát, az új árapasztó zsilip tervét és egy Rinya térképet, melyen a várható munkálatokkal érintett rész kiemelésre került.

Basic data

Material/Technique:

Papír

Measurements:

64 x 33 cm

Events

Published	When	1905
	Who	Károlyi Sándor (1871-1933)
	Where	Pécs

Keywords

- Locks (Hydraulic engineering)
- Mill
- helyszínrajz